ASTĂZI
Încep tragerile Clasei a 3-a la
LOTERIA DE STAT

SE POATE CÂŞTIGA
UN MILION LEI
iar totalul câştigurilor este de cca. Lei 13.000.000

V'aţi preschimbat lozul Dv. ?

Eri la ora 10 dimineaţa, a avut loc la Fundaţia Carol I umplerea urnelor cu cele 2450 câştiguri la această Clasă. Publicul e invitat să asiste.

Străinătatea şi moartea lui I. G. Duca

Franţa deplânge pierderea celui mai bun amic al ei

Paris, 1 Ianuarie (Rador). — Presa pariziană deplânge în unanimitate odiosul atentat căruia i-a căzut victimă preşedintele de consiliu al României, I. G. Duca.

„Le Journal" publică un articol semnat de Saint Brice, în care, între altele, se spun următoarele:

„Este un fapt deosebit de tulburător că primul om de stat care cade sub gloanţele hitleriştilor români este şeful guvernului român, cunoscut pentru sentimentele sale filo franceze.

„Moartea lui Duca, moarte cu totul prematură, este o lovitură extrem de grea pentru partidul său, care, revenind la putere după o foarte lungă eclipsă, în mijlocul dificultăţilor strivitoare ale crizei economice şi financiare, avea nevoe mai mult decât oricând de un şef experimentat, crescut în tradiţiile lui.

„Orientarea politică internaţională nu este în cauză, deoarece România are norocul să aibă în fruntea diplomaţiei sale pe un om a cărui autoritate se impune deasupra oricăror rivalităţi dintre partide.

„Dar dispariţia lui Duca deschide o moştenire internă foarte delicată. Tot ce-am putea dori este ca însăşi lovitura dramei să înlesnească tuturor energiilor şi bunăvoinţelor. Cel mai frumos omagiu care se poate aduce sacrificiului lui Duca, este să se alcătuiască un bloc în jurul succesorului, vrednic de marele dispărut".

*

„L'Ordre" scrie:

„Cu un sentiment de extraordinară uşurare şi speranţă a fost primită venirea la cârmă a şefului partidului liberal. Liberalii români arătaseră de mult ce pot. Marea amintire a lui Ion Brătianu apără la ei tradiţii care corespund sentimentelor adânci ale poporului. Şi nimeni nu reprezenta mai bine aceste tradiţii decât şeful de ieri.

„Se puneau nădejdi în prudenţa sa, în hotărirea sa, pentru risipirea grabnică a neliniştii provocată de agitaţiile anumitor elemente care, inspirându-se din cele ce se întâmplă actualmente în alte ţări, îşi închipue că deslănţuirea patimilor sub imperiul unor formule absolute, este deajuns pentru crearea unei puteri tari.

„Dar, vai! luptând împotriva acestor elemente, I. G. Duca trebuia să-şi găsească moartea!

„Se ştie cât a iubit Duca ţara noastră. El declara că voieşte să rămână absolut credincios faţă de alianţa dintre România şi Franţa. Pierderea sa va fi cu atât mai mult regretată aici. Lumea întreagă va simţi emoţia pe care am încercat-o noi la auzul acestei ştiri.

„Oamenii de valoare şi de caracterul lui Duca nu sunt aşa de numeroşi, pentruca moartea unui asemenea om să nu fie simţită peste tot cu îndurerare!"

*

„Le Petit Journal" publică un articol semnat de René Vallet, în care se spun următoarele:

Intreaga Europă va rămâne încremenită în faţa ştirii asasinării lui Ion Duca. Nu mult după atentatul comis împotriva cancelarului Dollfuss, uciderea preşedintelui consiliului de miniştri român a aruncat o lumină vie asupra metodelor teroriste întrebuinţate de imitatorii străini ai mişcării hitleriste.

„Spre a evita ţării sale tragice lupte internaţionale, pentru apărarea unităţii României, Duca dizolvase Garda de fer, mişcare aşa zisă „autoritară", după chipul şi asemănarea naţional-socialismului. El a plătit cu viaţa primul act al guvernului său.

„Noul guvern fusese bine primit în străinătate şi mai ales în Franţa. Preşedintele consiliului arătase totdeauna o vie prietenie ţării noastre. D. Titulescu avea acum în spatele lui un partid care, nici un moment, nici prin acte, nici prin vorbe, nu dăduse loc la cea mai mică neîncredere".

*

„Paris Soir" scrie:

„Cu Ioan Duca dispare fruntaşul cel mai cu vază al partidului liberal. Duca era un om de o mare valoare, de o încercată experienţă şi un simţ politic remarcabil. El dispare tânăr încă, în timp ce România se sbate în mijlocul unor enorme dificultăţi economice şi financiare şi chiar atunci când are mai mare nevoie de călăuze atât de rare.

„Insfârşit, cel care dispare este un prieten încercat al Franţei. Nu-ţi poţi stăpâni o imensă strângere de inimă, când te gândeşti că Duca a căzut poate pentru ea.

*

„Figaro" scrie:

„Cu Duca dispare una din figurile cele mai marcante ale politicii române. El fusese de mai multe ori ministru. Tot el a fost unul din acela cari au determinat intervenţia ţării lor în marele război. Ministru al afacerilor străine din 1922 până în 1926, el a devenit şeful partidului liberal în 1930, la moartea lui Vintilă Brătianu.

„Duca a revenit pe primul plan al politicii române, luna trecută şi dispare în plină putere, atunci când era chemat să aducă ţării sale cele mai mari servicii.

„Franţa pierde în omul de stat român pe un prieten credincios.

„Nu mai departe decât acum câteva zile, Duca afirma voinţa sa de a menţine neatinse legăturile care unesc cele două ţări.

„Alţi oameni vor lua după el făclia care a căzut din mâinile sale. Aceasta însă nu va scădea câtuş de puţin emoţia pe care Franţa, în deplină comunitate de sfârşire cu naţiunea română, o simte".

Victimă a credinţei sale faţă de Franţa

„Excelsior" apărut la 31 Decembrie scrie între altele că Franţa a simţit adânc doliul naţional al României, care pierde un om de stat din cei mai de frunte în persoana lui Ion Duca, asasinat mişeleşte de un student aparţinând organizaţiei naţional-socialiste numită „Garda de Fier".

„După atentatul comis împotriva cancelarului Dollfuss, uciderea odioasă a lui Ion G. Duca este mărturia cea mai alarmantă a doctrinei violente pe care Germania hitleristă o răspândeşte în toate ţările Europei Centrale şi Orientale.

„Duca, şeful guvernului liberal, hotărît ataşat la alianţa franco-română, a căzut victima credinţei sale în instituţiile legale ale României şi a credinţii sale faţă de Franţa.

„Concetăţenii săi, într'o imensă majoritate, investiseră guvernul cu deplina şi întreaga lor încredere. Spre a termina odată cu agitaţiile naţional-socialiste care ameninţau ordinea şi unitatea ţării sale, Duca n'a şovăit să dizolve Garda de Fer. Această energică hotărire, dictată de cel mai curat patriotism, nu i-a fost iertată de adversarii, formaţi la şcoala urii germane.

„Gloanţele, care l-au lovit pe la spate, au făcut din Duca un martir. România liberă, care îl plânge, va înscrie numele acestui erou al libertăţii, pe lista celor mai curate dintre gloriile sale naţionale.

„Action Francaise" publică un articol al lui Charles Maurras, în care se spune următoarele:

„Ne inclinăm adânc în faţa victimei. Împărtăşim imensul doliu al guvernului şi al poporului român".

Amestecul elementelor străine

„L'Ordre" dela 31 Decembrie scrie:

„Duca, preşedintele consiliului de miniştri român, a fost asasinat. Dispariţia acestui mare prieten al Franţei ne-a cufundat în durere.

„România, în care spiritul naţional este viu întăritat de revizioniştii tratatelor de pace, va găsi în doliul său puterea de a impune tăcere tuturor acelora cari o împiedecă să-şi pună în valoare toate imensele ei bogăţii, să înfrunte primejdiile care o ameninţă".

„Înainte de a se evalua întinderea pierderii suferită de România, trebue să se observe că nicioodată, dela întemelerea regatului şi cu toate luptele interne pe care le-a cunoscut, în cursul ultimilor 60 ani, poporul român n'a înregistrat asasinate politice, partidele politice duşmane n'au recurs în lupta lor la asasinate.

„A trebuit să intervie amestecul unor elemente străine în viaţa ţării şi importul unor doctrine fabricate în afară de frontierele României, pentru ca să-şi facă apariţia asasinatul politic. Personalitatea victimei face să reasă lămurit scopurile pe cari le urmăresc hitleriştii în România, prin această Gardă de fer mereu activă, chiar după dizolvare. Duca chemat la putere de Regele Carol într'un moment deosebit de dificil, era omul pe care ţara se bizuia spre a restabili ordinea şi spre a o călăuzi printre dificultăţile internaţionale. In sânul partidului liberal, exercita o autoritate personală, care făcea din el cel mai sigur garant al păcii interne. Programul său era simplu: să refacă economia românească, printr'o administraţie prudentă şi colaborare strânsă cu toate ţările danubiene, să menţină unitatea Micii Inţelegeri şi să strângă legăturile cu Franţa pentru apărarea tratatelor.

*

„L'Intransigeant" scrie sub semnătura d-lui Jean Thevenin:

Sfârşitul tragic al lui Ion Duca va fi, fără îndoială, mai dureros simţit în Franţa decât în orice altă ţară din străinătate. Cu el pierdem unul din cei mai buni şi cei mai loiali prieteni. De îndată ce a constituit cabinetul său, I. G. Duca declara corespondentului lui „L'Intransigeant" la Bucureşti: — „In ce mă priveşte, cred că trecutul meu mă scuteşte de a vă spune care sunt sentimentele mele faţă de Franţa".

Această francofilie nu trebuia ea oare să marcheze tragicul lui destin? Este într'adevăr turburător să se constate că Duca a căzut sub gloanţele unui hitlerist. Duca a căzut pe câmpul de onoare. Nu plângem. Sacrificiul său nu trebue să fie zadarnic.

*

In „Debats", d. Pierre Bernus scrie: Şeful guvernului român era un slujitor curagios şi clar văzător al ţării sale. El înţelegea admirabil datele problemei europene şi discerna perfect ce trebue să se facă pentru consolidarea păcii. In această privinţă, împărtăşia în totul ideile d-lui Titulescu. Ştia că vizitorul unei Românii libere este legat de acela al Micii Inţelegeri şi al Franţei. Era un mare amic al Franţei, către care mergeau toate simpatiile sale.

Duca ştia că cu concursul Franţei numai, ţara sa, ca şi toate ţările ce nu voesc să îndure hegemonia germană, poate scăpa de primejdiile pricinuite de imperialismele ameninţătoare.

Ne amintim cu emoţie de recenta şi lunga convorbire pe care o avusesem cu el şi în cursul cărela, fie că vorbia despre chestiuni româneşti, fie despre politica internaţională, exprima păreri de o luminoasă inteligenţă. In materie economică, deasemenea, judeca în modul cel mai sănătos teoriile absurde, amestec de comunism şi capitalism dictatorial, cari rătăcese lumea contemporană. Era adversarul tuturor tiraniilor şi era hotărât să facă tot ce-i sta în putere spre a le tăia calea.

Tragicul eveniment căruia îi cade victimă nu are numai însemnătate românească. El interesează toată Europa. Exprimăm românilor toată simpatia noastră. Dar aceasta nu este suficient. Trebuie ca Franţa să aibă din nou o politică şi să înceteze de a încuraja prin slăbiciunea ei operaţiunile dizolvante ale naţional socialismului. In felul acesta, ea va aduce omagiu memoriei acelora cari cad pentru apărarea libertăţii şi păcii în Europa şi se va pune ea însăş la adăpost de acţiuni criminale, care, cruţate, nu vor menaja cu timpul pe nimeni.

*

„Journal des Debats" scrie sub semnătura d-lui Albert Moussot:

„Căzut pe baricadă", victimă a unui fanatism de importaţiune străină, Duca a deţinut în România după războiu un rol de prim plan, la care îl destinau calităţile sale eminente de energie, hotărire şi inteligenţă. Dacă şi-a arătat toată măsura calităţilor sale, mai ales după război, în fruntea ministerului de externe, nu este mai puţin adevărat că a avut o influenţă considerabilă asupra destinelor partidului liberal, unde făcuse carieră alături de Brătieni. Se poate spune despre el că, patriot român fiind, era francez prin toate trăsăturile sufletului şi spiritului. Era un latin de rasă, îmbibat de tradiţiile şi de cultura noastră. Om de autoritate înainte de toate, luându-şi răspunderile puterii în împrejurări grave, destinul îi rezerva să dovedească prin moarte primejdiile cărora este expusă ţara sa. Aceasta ar trebui să fie învăţătura supremă şi patetică a carierii acestui mare român, ieşit acum din bătălia politică spre a intra în Istoria neamului".

Impresia produsă în Germania

Berlin, 31 (Rador). — Vestea asasinării preşedintelui de consiliu al României, I. G. Duca, a produs în Germania o adevărată consternare.

Indată ce s'a aflat ştirea, cancelarul Hitler, ministru afacerilor streine, d. von Neurath şi alţi membri ai guvernului au depus cărţi de vizită la legaţie, iar directorul ministerial Kopke a prezentat la legaţie, în persoană, condoleanţele întregului guvern al Reichului, exprimând totdeodată şi marea indignare pentru odiosul atentat. Deasemeni şi reprezentanţii întregului corp diplomatic din Berlin au ţinut să prezinte ministrului României condoleanţele lor.

Intreaga presă publică dări de seamă amănunţite asupra odiosului atentat, arătând că el este opera anarchică a organizaţiei Garda de Fier şi exprimând marea indignare a poporului german.

„Berliner Boersen Zeitung" într'un lung articol de comentarii, între altele, spune: Imprejurările tragice în care primul ministru Duca a fost asasinat, ne impun să uităm trecutul şi exprimăm sincerele noastre condoleanţe şi regrete poporului român şi familiei dispărutului, pentru marea pierdere ce au suferit.

După ce caută să explice tensiunea politică internă din ultimul timp şi care a contribuit la creşterea curentelor radicale din dreapta, ziarul arată că prin asasinarea lui Duca, autoritatea statului român nu va fi ameninţată.

In continuare, ziarul respinge cu indignare unele comentarii apărute în presa franceză, prin care atentatul se atribuie indirect influenţei naţional-socialismului german, subliniind că bunele relaţiuni de colaborare ce s'au restabilit între România şi Germania, nu pot fi atinse de atari încercări condamnabile.

„Berliner Boersen Courier" caută să explice odiosul atentat prin creşterea crizei economice şi politice, care a alimentat curentele radicale şi spiritul anarchic. Totdeodată crede că guvernul român este complet stăpân pe situaţie.

„Berliner Tageblatt" scrie că moartea primului ministru Duca, care a întruchipat cele mai bune tradiţii şi calităţi de bărbat de stat şi de om, şi care s'a pus întotdeauna desinteresat în serviciul ţării, când împrejurările cereau ca la cârmă să fie un om de stat hotărît, este o grea pierdere pentru poporul român.

In concluzie, ziarul arată că Germania deplânge şi ea, împreună cu poporul român, pierderea marelui bărbat de stat I. G. Duca.

„Deutsche Allgemeine Zeitung", ca şi alte ziare germane, după ce condamnă asasinatul, subliniază atenţiunile deosebite acordate de Suveran defunctului prim ministru Duca, prin ordinele date, relativ la funeralii.

Ziarele relatează totdeodată marea indignare a întregei populaţii române, faţă de laşul asasinat.

Toate ziarele, publicând noile dispoziţiuni şi ordine date de guvern, arată că în România domneşte perfectă linişte şi ordine.

Ziarele engleze înfierează atentatul

Londra, 1 Ianuarie (Rador). *Ziarele engleze înfierează în lungi articole odiosul asasinat care a răpus viaţa primului-ministru al României, Ion G. Duca.*

„Times" spune că asasinarea lui Duca răpeşte României pe unul din fiii săi cei mai bine înzestraţi.

Când liberalii, adaugă ziarul, după cinci ani de opoziţie, veniseră în sfârşit la cârma statului, se spera că acest economist abil şi onest, care făcuse în trecut atât de mult pentru agricultură, va avea din nou prilejul să-şi arate capacitatea constructivă. Aceste speranţe au fost acum sdrobite de violenţa Gărzii de fier.

In Anglia — încheie „Times" — unde serioasele dificultăţi economice şi financiare, cu care trebuia să lupte guvernul Duca, erau recunoscute, toată lumea va arăta multă simpatie succesorului său, dr. Anghelescu, şi poporului român.

„Financial News" scrie: Asasinarea lui Duca a stârnit indignare în toată lumea civilizată. Nici un cuvânt nu este prea tare spre a condamna un asemenea act de terorism. Victima era — adaugă ziarul — un om de stat de reputaţie europeană, care în Anglia se bucura de multă consideraţie. Trebuie să deplângem crima şi pentrucă ea suprimă pe un om politic de mare răspundere, ale cărui cunoştinţe financiare şi experienţă practică în materie bancară ar fi contribuit mult la binele României. Afară de aceasta, ne putem teme că, dacă guvernul nu va şti să reprime cu energie terorismul şi rebeliunea, îmbunătăţirea treptată ce s'a observat în ultimul timp în condiţiunile economice ale României, va face loc unei întoarceri spre stările rele, cari sunt totdeauna consecinţele nesiguranţei politice.

„Financial News" relevă apoi că nu este pentru nimeni un secret, că disolvata organizaţie a Gărzii de Fer din România e în legătură cu mişcarea naţional-socialistă din Germania.

Profesorul Seton Watson, membru corespondent al Academiei Române, declară: Cu dispariţia lui Ion Duca, România pierde o personalitate proeminentă a partidului liberal, tocmai în momentul în care ecoul succesului electoral părea că oferă lui Duca prilejul de a-şi purta ţara pe căi politice noui.

Seton Watson adaugă că Duca ducea o viaţă foarte simplă, că a murit sărac şi că toată lumea îi cunoştea corectitudinea ireproşabilă, în mijlocul corupţiei care a urmat după război şi după inflaţie.

Ce spune presa italiană

Roma, 31 (Rador). — Ştirea asasinării primului ministru Duca a produs o vie impresie în Italia. Intreaga presă publică coloane întregi cu amănunte asupra tragediei. Deasemeni, ziarele publică pe larg biografia defunctului Duca pe care-l prezintă ca unul dintre cei mai activi şi inteligenţi oameni ai partidului liberal.

Presa mai subliniază că prin moartea lui Duca, Mica Inţelegere pierde pe unul dintre cei mai vechi şi pasionaţi susţinători ai ei. Pe asasin, ziarele îl prezintă ca membru al Gărzii de Fier, al cărui şef ,aminteşc ziarele italiene, printr'un recent manifest, a ameninţat pe şeful partidului liberal cu moartea.

„Giornale d'Italia" prezintă gestul asasinului ca o protestare contra politiei externe a României.

Singur „Osservatore Romano", ziarul Vaticanului, insoţeşte raportul de un scurt comentariu redacţional.

„Oroarea pentru tragicul atentat, scrie „Osservatore Romano", atinge nu numai pe executori, dar şi pe iniţiatorii lui, denotă ideile şi moravurile din cari nasc şi unii şi ceilalţi. Ideei de preponderenţă pe care extremistul de dreapta le prinde şi le exasperează la fel ca şi extremismul demagogic, moravuri de violenţă cari se lărgesc şi se intensifică ca o şcoală molipsitoare".

Ziarul Vaticanului reproduce aci un pasagiu din manifestul lui Codreanu cu ameninţarea la moarte şi continuă comentariul astfel: „Deşi procentul curajului este, precum se vede redus, în această gardă care se intitulează totuşi de fer, acel unul din zece mii, capabil să înfrunte cu bombe şi cu revolverul un om neînarmat, s'a găsit totuş, şi cu delictul său rămân solidari toţi ceilalţi care cu foarte mare proporţie, ba chiar în totalitatea lor, avură curajul să înarmeze pe asasin.

Opinia publică nu este constrânsă deci la un proces de indicaţie spre a stabili răspunderea şi stabilind-o, de a judeca ideile, scopurile şi oamenii. Aceste delicte denunţă ce fel de politică ar răsturna lumea dacă cei ce le săvârşesc ar ajunge să guverneze, purtând în mod fatal metodele lor de luptă în viaţa naţională şi în cea internaţională a popoarelor. Dacă s'ar medita la aceasta în adevăr, victimele cei puţin nu ar cădea în zadar".

Atentatul a produs consternare în Bulgaria

Sofia, 31 (Rador). — Vestea tragicului sfârşit al primului ministru Duca a fost primită aci puţin înainte de miezul nopţii. Ştirea a produs profundă consternare în toate cercurile, peste tot se manifestă compătimire pentru moartea tragică a marelui om de Stat român. Ziarele publică amănunte asupra asasinatului.

Fostul ministru Grigore Vasilieff, preşedintele Uniunii româno-bulgare publică în ziarul „Zora" de azi, ultima sa convorbire cu defunctul, care la despărţire i-a spus: Transmiteţi celor în drept că eu sunt partizanul unei prietenii sincere cu Bulgaria în toate condiţiunile". Vasilieff afirmă că la conferinţa Micei Inţelegeri din 1925 discutându-se problema bulgară, Duca a sprijinit şi impus teza ca Bulgaria să fie ajutată în lupta cu elementele extremiste.

Ziarul „Dnevnik" în numărul de astă seară consacră un articol special spunând: „Crescut şi educat în ideile liberalismului cărora le-a servit cu mare talent, defunctul a fost preţios colaborator al lui Ionel şi Vintilă Brătianu dela cari a moştenit şefia partidului.

Ziarist înzestrat, strălucit orator, om politic cu largă erudiţie, voinţă tare şi caracter ferm, Duca câştigase simpatia şi stima unanimă. In persoana sa, România pierde un mare fiu, om de stat şi devotat luptător pentru libertăţile şi drepturile cetăţeneşti, iar partidul un conducător ce cu greu va fi înlocuit. Duca este victima ideilor sale politice de ordine. In organizaţiile de dreapta el vedea adversari ai ordinei de stat, ca şi în organizaţiile comuniste şi era hotărât să le înăbuşe deopotrivă. El cade măreţ la postul de onoare.

Ziarul „La Bulgarie", oficiosul francez al ministerului de externe, după ce face biografia defunctului, şi arată studiile strălucite făcute la Paris, scrie:

Intors în ţară, Duca se distinge prin înalta sa cultură şi calităţile sale. Este fondatorul şi directorul Centralei Băncilor Populare, marea instituţie de credit, care centralizează şi dă o mare impulsiune mişcării cooperative în România. Părăsind acest post, Duca se relevă în viaţa politică şi parlamentară, ocupând demnităţi tot mai înalte în partidul liberal, iar în 1931 ajunge şeful acestui partid. Colaborator al marelui om de stat Ion I. C. Brătianu, el participă la toate marile manifestaţiuni ale partidului liberal, a cărui existenţă se confundă atât de des cu istoria însăş a României. Rând pe rând, Duca este ministru al instrucţiunii, al internelor, afacerilor străine, iar acum în urmă, preşedinte al consiliului. Ajuns atât de sus în ierarhia partidului şi în ţara sa, I. G. Duca n'a fost nici odată un politician obişnuit.

I. G. Duca se considera la guvern şi în opoziţie ca om de stat răspunzător de destinele şi politica generală a ţării sale. A fost întotdeauna omul politic în cea mai nobilă concepţie a acestor cuvinte. Toată atitudinea sa şi toate cuvintele sale purtau pecetea acestei conştiinţe. Era un om de o vastă cultură politică şi istorică, orator puternic, profund, elegant şi rafinat. Fără nici o gândire demagogică, era un democrat convins.

Cu toate ocupaţiile absorbitoare ale unui şef politic, Duca găsea timpul pentru a lucra în domeniul intelectual. El lasă amintirea unui om de litere rafinat, conferenţiar foarte distins şi cunoscător de artă.

Mai presus de toate însă, I. G. Duca a fost un om de stat care se considera totdeauna în serviciul ţării sale. Fineţea sa intelectuală şi politică era o garanţie preţioasă că ar fi dus politica ţării sale spre o înţelegere pacifică în Balcani. In politica internă, I. G. Duca, adaptând vederile partidului său la nouile necesităţi ale vremii, a ştiut să ia cea mai energică atitudine contra curentelor extremiste, din momentul în care s'a convins că pacea internă şi interesele din afară ale ţării sale puteau fi ameninţate. Acest act hotărât de patriotism i-a fost fatal.

Adânca impresie din Cehoslovacia

Praga, 31 (Rador). — *Ştirea despre asasinarea marelui om de stat român, I. G. Duca, a deşteptat în toată Cehoslovacia o impresie din cele mai profunde. Vestea asasinatului a fost răspândită încă în seara de Vineri prin postul de radio Praga şi a provocat în deosebi în cercurile oficiale de aci o consternare dureroasă.*

La legaţia regală a României a fost, în tot timpul zilelor de ieri şi de azi un adevărat pelerinaj al membrilor guvernului, preşedinţilor Corpurilor Legiuitoare, membrilor corpului diplomatic şi tuturor prietenilor României din cercurile conducătoare ale lumii politice, economice şi culturale, cari au ţinut să prezinte d-lui Emandi, ministrul României la Praga, condoleanţe pentru imensa pierdere încercată de România.

*

Marţi, 2 Ianuarie va fi la biserica ruseasca din Praga, un requiem oficiat de preotul ortodox al comunităţii iugoslave. Vor lua parte reprezentanţii statului, ai autorităţilor, corpului diplomatic, studenţimea şi prietenii României din Praga.

*

Numerele de ieri şi de azi ale întregei prese din Cehoslovacia închină primele pagini în întregime asasinatului şi memoriei aceluia care a fost I. G. Duca, arătând că România pierde în el unul din cei mai străluciţi oameni de stat, de cari azi, mai mult decât oricând, ar fi avut nevoie, iar Cehoslovacia unul din cei mai distinşi, insufleţiţi şi devotaţi prieteni ai ei.

Toate ziarele au publicat deasemeni portretul şi biografia fostului preşedinte al consiliului de miniştri al României.

Oficiosul „Prager Presse", a cărui primă pagină a apărut cu chenar de doliu, se ocupă în articolul de fond, pe larg, de excepţionala însemnătate avută de Duca, în viaţa politică românească de după războiu şi în toată închegarea Micii Inţelegeri. Ziarul scrie, între altele, textual:

„Opinia publică din toată Cehoslovacia a fost surprinsă aseară de ştirea îngrozitoare a asasinării primului ministru român, I. G. Duca, în gara Sinaia. Cu o profundă tristeţă şi durere sinceră, a fost primită vestea morţii acestui mare prieten al Cehoslovaciei şi al prietenilor ei, care a fost totdeodată şi un mare om de stat.

Preşedintele consiliului român, I. G. Duca, a căzut ca o jertfă a apărării liniştei, ordinei şi democraţiei în România, lovit de mâna unui tânăr student, care, sub înrâurirea ideilor atâtătoare fasciste ale Gărzii de fer l-a omorît cu patru gloanţe de revolver.

In I. G. Duca, România pierde unul din bărbaţii ei cei mai de seamă. Cehoslovacia pierde şi ea pe un prieten fidel şi scump, încercat în timpul atâtor ani, prieten a cărui memorie nu va dispare niciodată în poporul cehoslovac."

„Ceske Slovo" *organul partidului socialist naţional, din care face parte şi d. Beneş, ministrul afacerilor străine, scrie:*

„Duca a fost, fără îndoială, un strălucit om de stat, un conducător energic, o minte nespus de luminată, de care România de azi se va putea lipsi cu greu. Aptitudinele sale cu totul excepţionale şi spiritul său ager şi limpede au fost necesare nu numai partidului său, care pierde în el un incomparabil conducător, dar şi ţării întregi, care îmbracă azi doliul pentru unul din cei mai înzestraţi şi mai patrioţi fii ai ei. Prieten sincer al d-lui Beneş şi al atâtor bărbaţi de stat cehoslovaci, cu cari a colaborat timp de ani de zile pentru cimentarea şi desvoltarea sigură a Micii Inţelegeri, Duca va rămâne neuitat şi în Cehoslovacia, aliata şi prietena României".

„Narodni Politika" *de azi, scrie următoarele:*

„Mişcările fasciste din România şi-au avut jertfa, o jertfă prea crudă şi neproporţionat de mare faţă de importanţa minoră a curentelor radicale de dreapta. A fost asasinat în mod mişelesc I. G. Duca, primul ministru al României şi preşedintele partidului liberal.

„In el, România pierde un om politic cu calităţi rare, un democrat convins, cu resurse spirituale cu totul neobişnuite.

„In calitate de ministru al afacerilor străine, Duca a fost de câteva ori în Cehoslovacia, la Joakimow şi Praga. Duca şi-a impus întreaga autoritate şi superioritate pentru închegarea tot mai organică a Micii Inţelegeri şi a fost un prieten bun şi sincer al Cehoslovaciei, care îi deplânge azi moartea, provocată de elementele suspecte ale fascismului".

„Prager Tagblatt" *publică un articol de fond intitulat: „Omor în România", în care relevă, între altele, următoarele:*

„I. G. Duca nu era un om nou, ci un om politic care se afla de zeci de ani pe primul plan al vieţii publice din România, ca membru marcant al unui partid ce a guvernat, cu mici întreruperi, multă vreme în România şi din ale cărui rânduri au eşit cei mai cunoscuţi politicani ai ţării, ca fraţii Brătianu şi alţii. Conform tradiţiei acestui partid, I. G. Duca a fost dela început un propagator însufleţit al concepţiilor de politică externă, ce şi-au găsit expresia în crearea Micii Inţelegeri. Ca ministru de externe, el a vizitat în mai multe rânduri Praga, pentru a lua parte la conferinţele Micii Inţelegeri.

„Fapta criminală nu trebueşte numai deplânsă, pentru că arată că şi într'o ţară care s'a bucurat în ultimii ani de linişte, apar elemente cari atacă adversarii politici cu mâna înarmată, dar şi pentru că mâna criminală a lovit un om de stat de o cutură cu totul neobişnuită, de o prevedere politică extraordinară.

„Tocmai acum, când o situaţie internaţională neclarificată pretinde intervenţia talentelor celor mai de seamă, moartea lui I. G. Duca reprezintă o foarte mare pierdere. Alături de d. Nicolae Titulescu, ministrul afacerilor străine, Duca era fără îndoială cel mai preţuit membru al actualului cabinet în străinătate".

Cotidianele de seamă ce apar în Praga publică azi deasemeni portretul şi biografia detaliată a d-lui dr. Constantin Angelescu, noul preşedinte al consiliului român, în care salută pe un distins energic şi vrednic urmaş al lui Duca.

Presa arată că marea experienţă politică, consecvenţa tenace şi înalta cultură ale noului prim-ministru român sunt o chezăşie pentru menţinerea sănătoasă şi rodnică a regimului democratic şi bine echilibrat în România.

Presa polonă deplânge moartea lui I. G. Duca

Varşovia, 31 (Rador). — Oficiosul guvernului, „Gazeta Polska" scrie următoarele:

Moartea tragică a primului ministru Duca acoperă de un imens doliul regatul României prieten cu noi.

Dispariţia neaşteptată din viaţa politică, a acestui mare patriot şi muncitor neobosit pentru ţară, înseamnă pierdere ireparabilă pentru naţiunea română.

Prin talentul şi priceperea sa politică, Duca a fost timp îndelungat cel mai apropiat colaborator al lui Ionel Brătianu. In cabinetele liberale, el a ocupat pe rând portofoliile de ministru al instrucţiunii, agriculturii şi internelor. Acum o lună Regele Carol l-a chemat la conducerea ţării, încredinţându-i rezolvarea unui număr de probleme importante pentru o şi mai mare consolidare internă a Statului.

Din nefericire, gloanţele unui dement au întrerupt în mod brutal această misiune.

Fiind ministru de externe după război, Duca a cimentat prin politica lui prevăzătoare graniţele Statului întregit şi a pus bazele politicii pacifiste actuale a României. In 1923, în timpul vizitei la Varşovia, ca însoţitor al Regelui Ferdinand, el a fost decorat, pentru meritele sale întru adâncirea alianţei polono-române, cu cordonul „Vulturului Alb".

„Opinia publică polonă a primit ştirea despre moartea tragică a primului ministru Duca, cu o sinceră îndurerare".

„Express Poranny" scrie următoarele:

Popularitatea partidului naţional-ţărănesc slăbind, Regele Carol a încredinţat puterea încercatului şi pricepătului şef al partidului liberal, I. G. Duca.

Una din măsurile luate de guvernul liberal a fost lupta cu agitaţia îngrijorătoare şi criminală a Gărzii de Fier, creiată după modelul hitlerist şi care constituia în România un factor destructiv. Elementele turbulente nu au putut ierta acestui şef de guvern curajos că a dizolvat organizaţia lor şi sub influenţa acestora, desigur, studentul Constantinescu a săvârşit monstruosul asasinat de eri.

Moartea tragică a primului ministru Duca acoperă de doliu întreaga naţiune română şi odată cu ea Polonia, aliata României, precum şi pe toţi prietenii României şi ai păcii mondiale.

Asasinatul săvârşit la Sinaia este un grozav memento care arată ce cărări bat factorii anarhiei naţionaliste de dreapta, influenţaţi de ideologia hitleristă.

Comentând acelaş eveniment „Kurjer Poranny" publică următoarele:

I. G. Duca a fost unul dintre cei mai mari bărbaţi de Stat ai României. Profilul lui politic faţă de chestiunile interne şi externe îl arată în special ca pe un prieten în toate chestiunile cari interesează Polonia şi România.

Părerile lui, expuse nu odată, asupra acestor raporturi au sintetizat punctul lui de vedere asupra importanţei pe care o are alianţa dintre Polonia şi România şi asupra colaborării strânse între cele două ţări pe tărâmul internaţional.

Sguduirea care a atins-o pe aliata noastră prin această monstruoasă crimă politică o simte şi opinia publică polonă cu compătimire profundă şi sinceră pentru cel asasinat şi pentru ţara lui.

„Kurjer Warszawski" publică un articol de fond semnat de deputatul Stronski, cu amintiri personale despre cel asasinat, scoţând în relief excepţionalele calităţi ale celui dispărut.

„Moartea lui Duca — scrie deputatul Stronski — care eri, la postul de prim-ministru a căzut jertfa unei monstruoase crime, este o pierdere nu numai pentru România, ci şi pentru Europa, căci era un om politic de mare calibru, care ştia să vadă Europa din ţara sa şi ştia să privească la ţara sa în raport cu Europa.

„Duca a fost unul dintre cei mai de seamă reprezentanţi ai cugetării politice europene şi personificarea măsurii şi echilibrului. După el lasă o adâncă durere nu numai în ţara lui".

VOCI DIN PRESA POLONA

Varşovia, 31 (Rador). — Presa polonă continuă să comenteze cu indignare asasinarea lui I. G. Duca.

„Kurjer Czerwony" scrie că atentatul sângeros nu va face naţiunea română să-şi piardă echilibrul şi nu o va întoarce de pe calea desvoltării pacifice a ţării, care constitue unul din principalii factori de colaborare internaţională.

„Kurjer Warszawski" scrie că moartea lui Ion Duca este o pierdere nu numai pentru România, ci pentru Europa întreagă.

Duca era unul din reprezentanţii cei mai eminenţi ai gândirii europene sănătoase. El personifica măsura şi prudenţa. Duca lasă regrete adânci nu numai în propria lui ţară.

OMAGIILE CAMEREI GRECEŞTI

Atena, 30 (Rador). — In şedinţa de azi după amiază a Camerei, preşedintele consiliului, d. Tsaldaris, a exprimat omagiile sale pentru Ioan Duca şi simpatia faţă de nobila naţiune română.

Toţi şefii de partide au luat apoi cuvântul, asociindu-se la cuvintele preşedintelui de consiliu.

ELOGIILE PRESEI SPANIOLE

Madrid, 31 (Rador). — *Presa din Madrid publică ştirea asasinării primului ministru I. G. Duca, însoţind-o de note biografice elogioase asupra ilustrului dispărut.*

SERVICIU DIVIN LA VARŞOVIA

Varşovia, 1 Ianuarie (Rador). *La Mitropolia ortodoxă s'a oficiat, de către Mitropolitul Dionisie, asistat de un sobor de patru arhierei şi mai mulţi diaconi, un serviciu divin pentru odihna sufletului fostului prim-ministru al României, Ion G. Duca.*

Erau de faţă ambasadorul Franţei, şeful cancelariei civile a Preşedinţiei Republicei, d. Beck, ministrul afacerilor străine, diferite alte personalităţi, cum şi un numeros public.

REQUIEMUL DELA CATEDRALA ORTODOXA DIN NEW-YORK

Washington, 1 Ianuarie (Rador). — *La catedrala ortodoxă din New-York s'a oficiat astăzi un serviciu divin pentru odihna sufletului lui I. G. Duca.*

La solemnitate a luat parte d. ministru Davilla şi întreg personalul consulatului din New-York.

Asemenea servicii religioase au fost oficiate şi în bisericile române din Statele Unite.

Un nou proect de sprijinire a agricultorilor americani

New-York, 31 (Rador). — *După corespondentul ziarului „New-York Times" la Washington, se afirmă în cercurile guvernamentale că preşedintele Roosevelt a aprobat un nou proect de sprijinire a agricultorilor.*

Proectul, urmărind să reducă producţia agricolă, ar prevedea cumpărarea de 20 milioane hectare de terenuri actualmente cultivate, reprezentând 350 milioane dolari.

Această nouă fază a politicii agricole a guvernului american ar intra în vigoare dela începutul anului 1934, fiind eşalonată pe o perioadă de zece ani.

Modalităţile de finanţare ale acestei operaţiuni n'au fost fixate până acum.